

Trịnh Lỗi (...- Giáp Dần 1434)

Trịnh Lỗi (...- Giáp Dần 1434)

Danh tướng đời Lê Thái tổ, quê thôn Cự Lại, xã Sơn Lạc, huyện Gia Viễn, tỉnh Ninh Bình.

Ông tham gia khởi nghĩa Lam Sơn từ buổi đầu lập được nhiều chiến công, được Lê Lợi thăng đến Thiếu úy. Khi giành lại được độc lập (1428), ông được phong làm Nhập nội thị trung, năm sau tên ông được khắc vào bia công thần ở kinh đô, phong tước Đình Thượng Hầu.

Năm Nhâm Tí 1432, ông giữ chức Đại hàng khiễn Tả bộc xạ, tham dự việc triều chính ở Nội các. Đến thăm Giáp Dần 1434 ông mất, được tặng là Bảo chính công thần, Phụ quốc Thượng tướng quân, tước Hương Hầu.

Trịnh Sâm – Tĩnh đô Vương (Kỉ Mùi 1729-Nhâm Dần 1782)

Trịnh Sâm – Tĩnh Đô vương (Kỉ Mùi 1729-Nhâm Dần 1782)

Chúa thứ tám của họ Trịnh, hiệu Tĩnh Đô vương, con trưởng Trịnh Doanh.

Năm Mậu Dần 1758, ông được phong làm Tiết chế Thủy bộ chư quân, Thái úy, tước Tinh Quốc Công. Năm 1767, Trịnh Doanh mất, ông được nối ngôi tự xưng là Nguyên soái Tổng quốc chính Tĩnh Đô vương, hai năm sau lại tự xưng là Nguyên soái Tổng quốc chính, Thượng sư, Tĩnh vương. Năm Canh Dần, 1770 ông còn thêm tôn hiệu là Thượng phụ Duệ đoán Văn công Võ đức Tĩnh vương.

Trong đời ông cầm quyền, có hai việc gây tiếng trong phủ chúa đưa đến sụp đổ cơ nghiệp họ Trịnh: phé Hoàng thái tử Lê Duy Vĩ rồi giết đi, truất con lớn là Trịnh Khải (tông) để lập con nhỏ là Trịnh Cán làm Thế tử (Cán là con ông và ái phi Đặng Thị Huệ).

Năm Nhâm Dần ông mất, hưởng dương 43 tuổi, được truy phong là Thánh tổ Thịnh vương. Sau khi ông mất, quân Tam phủ (Kiêu binh) nổi loạn phé Trịnh Cán, lập Trịnh Khải lên làm chúa. Từ ấy cơ nghiệp chúa Trịnh suy vong, đổ nát, mở đường cho Nguyễn Huệ ra Bắc diệt nốt họ Trịnh.

Ông còn là nhà thơ có tài, các tác phẩm chính của ông gồm:

– Tâm thanh tồn duy thi tập.

- Nam tuần kí trình.
- Bình Hưng thực lục.
- Tây tuần kí trình thi
- Bính Ninh thực lục
- Danh từ thực lục.

Trịnh Tạc – Tây đô Vương (Đinh Dậu 1657-Nhâm Tuất 1862)

Trịnh Tạc – Tây vương (Đinh Dậu 1657-Nhâm Tuất 1862)

Chúa thứ ba đời hậu Lê, hiệu Tây vương, miếu hiệu Hoằng tổ Dương vương, nguyên quán làng Sóc Sơn, huyện Vĩnh Lộc, tỉnh Thanh Hóa.

Năm 1657 chúa Trịnh Tráng mất, ông được chọn kế nghiệp trở thành chúa thứ ba đời chúa Trịnh.

Thời gian cầm quyền, ông lo đánh con cháu nhà Mạc, giành lại đất Cao Bằng.

Từ đó, bao nhiêu quyền của vua Lê, ông tước đoạt cả.

Năm 1657 ông xua quân vượt sông Gianh tiến đánh chúa Nguyễn có nhiều tướng lĩnh tài giỏi như Nguyễn Hữu Dật, Nguyễn Hữu Tiến. Từ đó quân chúa Trịnh phải rút về bên kia sông Gianh như cũ.

Trong đời mình, ông đã giết hại em ruột là Trịnh Toàn vì nghi Toàn có ý tạo phản.

Trịnh Thị Miếng (...)

(...) Một trong những nữ đại biểu Quốc hội đầu tiên của Việt Nam Ngô Thị Huệ, Lê Thị Xuyên, Nguyễn Thị Thập, Tôn Thị Quế, Trịnh Thị Miếng, Trương Thị Mỹ, Nguyễn Thị Thục Viên, Bùi Thị Diễm, Cao Thị Khương, Vũ Thị Khôi được bầu vào Quốc hội khoá I của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà (6-1-1946).